

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ประโยครวม

หน่วยเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประโยครวม

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ประโยค แบ่งตามโครงสร้างได้ ๓ ชนิด คือ ประโยคสามัญ หรือประโยคพื้นฐาน ประโยครวม และ ประโยคซ้อน

ประโยคสามัญหรือประโยคพื้นฐาน

ประโยคสามัญหรือประโยคพื้นฐาน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ประธานและภาคแสดง บางประโยค ประธาน อาจเป็นคำนามหรือสรรพนาม และภาคแสดงเป็นคำกริยา ที่เรียกว่ากริยากรรม เช่น

ประธาน		ภาคแสดง
คำนาม	สรรพนาม	คำกริยากรรม
นักเรียน	-	ดีใจ
-	ฉัน	วิ่ง

บางประโยคอาจมีคำนามหรือคำสรรพนามอยู่หลังคำกริยาที่เรียกว่า กริยากรรม เช่น

ประธาน		ภาคแสดง		
คำนาม	คำสรรพนาม	คำกริยากรรม	คำนาม	คำสรรพนาม
ตำรวจ	-	สืบค้น	ข้อมูล	-
-	เขา	เตือน	-	ฉัน

บางประโยคมีโครงสร้างซับซ้อนขึ้น คือ มีส่วนขยายประธาน มีส่วนขยายคำกริยา เช่น

ประธาน			ภาคแสดง			
คำนาม	คำสรรพนาม	ส่วนขยาย	คำกริยา	คำนาม	คำสรรพนาม	ส่วนขยายคำกริยา
มด	-	ตัวน้อย	กิน	น้ำหวาน	-	
-	เขา	คนนั้น	ชอบ	-	เธอ	
เจ้าหน้าที่	-		กด	ปุ่ม	-	ทันที
ลิง	-	ของคุณลุง	กิน	กล้วย	-	รวดเร็ว

ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กระทรวงศึกษาธิการ : ๒๕๕๖.หน้า ๖๗-๖๙

ประโยครวม

ประโยครวม คือ ประโยคย่อยที่เป็นประโยคพื้นฐาน หรือประโยคสามัญตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไปมารวมกัน โดยมีคำเชื่อม เชื่อมประโยค เพื่อให้ได้ใจความติดต่อกันเป็นประโยคเดียวกัน ถ้าประธานหรือกริยาของประโยคเป็นคำเดียวกันก็อาจละได้ ดังตัวอย่าง

ประโยค	ชนิดของประโยค
- ขวัญข้าวชอบอ่านหนังสือทุกวัน	ประโยคสามัญ
- ขวัญข้าวชอบเขียนหนังสือทุกวัน	ประโยคสามัญ
- ขวัญข้าวชอบอ่าน และ ชอบเขียนหนังสือทุกวัน	ประโยครวม เชื่อมด้วยคำเชื่อม และ
- วันนี้ฉันอยากจะไปดูนิทรรศการ	ประโยคสามัญ
- วันนี้แม่ให้เลี้ยงน้อง	ประโยคสามัญ
- วันนี้ฉันอยากจะไปดูนิทรรศการ แต่ แม่ให้เลี้ยงน้อง	ประโยครวม เชื่อมด้วยคำเชื่อม แต่
- เขาอยากจะเป็นนักกีฬา	ประโยคสามัญ
- เขาอยากจะเป็นนักดนตรี	ประโยคสามัญ
- เขาอยากจะเป็นนักกีฬา หรือ อยากจะเป็นนักดนตรี	ประโยครวม เชื่อมด้วยคำเชื่อม หรือ
- ดวงดาวชอบฟังเพลง	ประโยคสามัญ
- ดวงดาวชอบดูโทรทัศน์	ประโยคสามัญ
- ดวงดาวชอบอ่านหนังสือ	ประโยคสามัญ
- ดวงดาวชอบฟังเพลง และ ดูโทรทัศน์ แต่ ดวงดาวชอบอ่านหนังสือ	ประโยครวม เชื่อมด้วยคำเชื่อม และ , แต่ (ละประธาน ดวงดาว และ กริยา ชอบ)

ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ : ๒๕๕๖.หน้า ๑๒๒-๑๒๓

